

Hola Marta, molt interessants les preguntes que em fas, intentaré respondre-les totes, amb el benentès que sols soc un contacontes, algú que estima els contes i li agrada contar-los, no un erudit. En tot cas, és la meva manera de viure i entendre els contes. Perdona, doncs, si les respostes no estan a l'alçada que esperes.

Començarem per la primera.

-Creu que el sentit de la justícia s'ha de trobar sempre present en els contes? Per què?

No crec que el sentit de la justícia hagi de ser present necessàriament en els contes. En el conte tradicional molt sovint el que hi ha és una subversió de la “justícia” segons l'entenien els poderosos. Així ens trobem amb el pobre o el neci que fa burla del ric o del savi que se'n vol aprofitar. És una manera de satisfer la sed de Justícia que sovint la plebs té. Fixa't que dic la plebs, no la canalla, ja que els contes, els contes tradicionals en el seu origen no eren exclusius per als més menuts, eren contats per a tothom. Fins fa poc més de cent anys, el llum elèctric era desconegut, no existia ni ràdio ni tele, i les nits d'hivern eren molt llargues, fredes i fosques. Vora el foc, sovint l'única font d'il·luminació de tota la casa, es contaven rondalles, històries que havien passat feia temps, contes de fades i bruixes, amb la intenció d'entretenir bàsicament però també ensenyar. Els contes eren (i són) transmissors de cultura i instruments d'evasió de la realitat com poden ser-ho les telesèries d'ara, amb la diferència que es creaven en el sí del poble i per al poble, no des de les esferes del poder.

-De quina manera? (ens referim a com hauria d'estar representada)

Com ja he dit, més que Justícia el que trobem són burles de la injustícia, per exemple les faules de la guilla i la garsa, en què la guilla tramposa rep el que es mereix. Però també trobem exemple de com posen al mateix nivell (equitat) el rei i el camperol, o com les bones obres són recompensades i les dolentes castigades en una simplificació força pueril de la raó.

-És bo plantejar-los des de ben petits el concepte de justícia?

La Justícia, entesa com a dret o raó no és innata a l'ésser humà, cal aprendre-la i saber respectar-la. També cal saber defensar-la. Els contes són una bona eina pedagògica en aquest sentit. Si és bo o dolent, depèn d'on ho mires. Per al ric burlat pel pobre (parlo dels contes) no crec que sigui bo. Per a ell, el que és bo és seguir fent la seva.

És que els contes són molt subversius. Potser per això es releguen al món dels nens com a un simple joc.

-Ens podria comentar la importància que té la justícia en l'acabament dels contes; és a dir, els acabaments dels contes poden influir en les emocions dels infants i ser part important del seu procés maduratiu?

Abans he parlat de les dualitats rics-pobres, savis-necis, nobles-plebeus. També en nosaltres existeixen aquestes dualitats, per exemple conscient-subconscient.

El conscient analitza, jutja, filtra les informacions... i també dorm. Per a ell els contes són una enganyifa. El subconscient, per contra, no descansa, no jutja, no filtra. En ell es guarden les nostres emocions: por, ràbia, tristor, alegria, amor.

“Vet aquí una vegada”, “això era i no era”, “fa molt de temps, quan les gallines tenien dents” són fórmules que sovint comencen el conte. Són com una apertura de parèntesi que indica al conscient

que ja pot descansar tranquil, que no cal que cerqui la mentira perquè el que està a punt d'escoltar és un conte. El conscient doncs baixa la guarda i l'oient, gran o petit, es deixa inundar per la màgia del conte. Però el subconscient segueix actiu, no desconnecta ni quan dormim, i aprofita el simbolisme ocult en el conte per a resoldre els conflictes emocionals que la persona pot tenir. En el cas dels infants és més evident que en els adults la manera com troben solució a les seves pors en la manera com en els contes els dolents són vençuts.

“Conte contat, ja està acabat”, “vet aquí un gos, vet aquí un gat, el conte s'ha acabat; vet aquí un gat vet aquí un gos, el conte ja s'ha fos” tanquen el parèntesi i el conscient torna a treballar.

Pots trobar més informació sobre aquest tema a *Mujeres que corren con los lobos* de Clarisa Pikola Estes, o a *Cuentos para pensar* de Jorge Bucay.

Espero que la meva contribució et sigui útil per al teu treball i per a comprendre més els contes.

Per qualsevol aclariment no dubtis en posar-te en contacte, i si el teu professor ho troba interessant, a part de contar contes, també faig xerrades a instituts.